

**Raport dotyczący wykonania
Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii
i Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
oraz efektów ich realizacji
w Gminie Piła w 2010r.**

Wstęp

Zgodnie z Ustawą o Przeciwdziałaniu Narkomanii z dnia 29 lipca 2005r. oraz Ustawy o Wychowaniu w Trzeźwości i Przeciwdziałaniu Alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r. ze zmianami przeciwdziałanie zjawiskom narkomanii i alkoholizmu realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo – wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności poprzez:

1. Działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą.
2. Leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych i współuzależnionych.
3. Ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych.

Przeciwdziałanie narkomanii, alkoholizmowi i przemocy w rodzinie należy do zadań własnych gminy i obejmuje:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem oraz dotkniętych przemocą w rodzinie.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, alkoholizmu, przemocy, pomocy psychospołecznej i prawnej.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, alkoholizmu i przemocy w szczególności wśród dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii, alkoholizmu i przemocy.

5. Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób.

6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów.

W ramach swych możliwości Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie Gminy Piła podejmuje szerokie działania i inicjatywy w celu przeciwdziałania zjawisku narkomanii, alkoholizmowi i przemocy.

I. Zadania szczegółowe w zakresie przeciwdziałania narkomanii i alkoholizmowi.

1. Prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych w szkołach podstawowych nr 1, 2, 4, 5, 7, 12, w Zespołach Szkół nr 1, 2, 3 z dwoma oddziałami, w Gimnazjach nr 4, 5 oraz w Ośrodku Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Świetlice działały od stycznia do grudnia, w godzinach popołudniowych, od poniedziałku do piątku.

W świetlicach realizowano zadania profilaktyczne i socjoterapeutyczne, w ramach których osiągnęto następujące efekty:

- a) wyrównywanie poziomu wiedzy i umiejętności szkolnych;
- b) kształtowanie nawyków twórczego i efektywnego spędzania czasu wolnego;
- c) kształtowanie własnych postaw poprzez zmianę schematów zachowania;
- d) rozwijanie indywidualnych zdolności dzieci;
- e) zdobywanie wiedzy w ramach uczestnictwa w programach profilaktycznych w zakresie problematyki uzależnień;

f) włączanie rodziców do procesu wychowawczego.

Łączna ilość dzieci uczestniczących w zajęciach: 275.

2. Prowadzenie działań profilaktyczno- edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży.

a) program profilaktyczny „**Prowokować czy neutralizować? Złość pod lupą**”.

Efekty osiągnięte w ramach zajęć:

- obniżenie poziomu zachowań agresywnych,
- zdobycie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
- podniesienie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów,
- zdobycie umiejętności radzenia sobie z własnymi emocjami,
- zdobycie umiejętności mówienia i wyrażania własnych emocji,
- podniesienie umiejętności aktywnego słuchania,
- podniesienie poczucia własnej wartości.

Zajęcia realizowane były w okresie luty- listopad.

W zajęciach udział brali uczniowie kl. III- IV szkół podstawowych.

Łączna ilość uczniów objętych programem: 957.

b) zajęcia profilaktyczno- edukacyjne „**W poszukiwaniu zdrowego stylu życia**”.

Efekty osiągnięte w ramach zajęć:

- poszerzenie wiedzy o szkodliwym działaniu alkoholu,
- uświadomienie związku między samooceną i komunikacją a uzależnieniem od alkoholu,
- kształtowanie pozytywnej samooceny,

- zdobycie umiejętności właściwej i poprawnej komunikacji interpersonalnej,
- rozwój osobisty i rozwój samoświadomości.

Zajęcia realizowane były w okresie marzec- listopad.

W zajęciach brali udział uczniowie klas V- VI szkół podstawowych oraz uczniowie gimnazjów.

Łączna ilość uczniów objętych programem: 1959.

- c) zajęcia warsztatowe z elementami edukacji i socjoterapii „Bezpieczne dorastanie bez narkotyków”.

Efekty osiągnięte w ramach zajęć:

- zdobycie wiedzy nt. zagrożeń związanych z sięganiem po środki psychoaktywne,
- zdobycie wiedzy, jak należy unikać zagrożeń związanych z sięganiem po środki psychoaktywne oraz jak radzić sobie z nimi,
- uświadomienie istnienia czterech faz kontaktu z narkotykami (eksperymentowanie, używanie, nadużywanie i uzależnienie),
- wzmacnianie kompetencji ucznia w zakresie asertywnego odmawiania,
- zmotywowanie do realizowania własnych zainteresowań, osiąganie osobistej satysfakcji bez sięgania po środki psychoaktywne.

Zajęcia realizowane były w okresie: styczeń- grudzień.

W zajęciach brali uczniowie klas VI szkół podstawowych, gimnazjów oraz klas I- II szkół ponadgimnazjalnych.

Łączna ilość uczniów objętych programem: 2334.

- d) zajęcia warsztatowe: „**Przemoc i agresja- jak nie być ofiarą, jak nie być sprawcą?**”.

Efekty osiągnięte w ramach zajęć:

- dostarczenie informacji nt. zachowań agresywnych,
- zdobycie wiedzy pozwalającej na rozpoznawanie zachowań agresywnych, niepożądanych ze strony innych osób, w tym dorosłych,
- obniżenie poziomu zachowań agresywnych,
- rozwijanie umiejętności budowania właściwych umiejętności interpersonalnych.

Zajęcia realizowane były w okresie: styczeń- wrzesień.

W zajęciach brali udział uczniowie kl. I- III szkół ponadgimnazjalnych oraz dzieci ze świetlic socjoterapeutycznych.

Łączna ilość uczniów objętych programem: 337.

- e) program wczesnej profilaktyki **„Dobre Rady czyli jak żyć zdrowo i bezpiecznie?”**.

Efekty osiągnięte w ramach zajęć:

- osłabienie czynników ryzyka poprzez dostarczenie adekwatnych informacji nt. skutków zachowań ryzykownych,
- zdobycie wiedzy nt. sposobów radzenia sobie z emocjami, stresem, zagrożeniem,
- wzmacnianie kompetencji uczniów w zakresie samokontroli i umiejętności dokonywania właściwych wyborów,
- stałe kształtowanie aktywnej i odpowiedzialnej postawy wobec zdrowia i bezpieczeństwa własnego oraz innych ludzi,
- uświadomienie sobie istnienia swoich zasobów własnych, swoich pozytywnych cech oraz nauczenie się ich eksponowania,
- zdobycie umiejętności rozładowywania trudnych emocji i napięć w sposób konstruktywny,

- podniesienie samooceny u dzieci,
- rozwój samoświadomości i asertywności.

Zajęcia realizowane były w okresie: luty- kwiecień.

W zajęciach brali udział uczniowie klas I- III szkół podstawowych.

Łączna ilość uczniów objętych programem: 986.

f) zajęcia profilaktyczno- edukacyjne „**Problematyka używania substancji psychoaktywnych w świetle obowiązującego prawa**”.

Efekty osiągnięte w ramach zajęć:

- zdobycie informacji nt. obowiązujących w Polsce wybranych przepisów prawnych dot. używania substancji psychoaktywnych,
- zdobycie wiedzy nt. konsekwencji jakie może ponieść młody człowiek mający kontakt z narkotykami,
- wzbudzenie refleksji i poczucia odpowiedzialności za swoje czyny,
- zdobycie wiedzy dotyczącej konsekwencji wynikających z faktu skazania przez sąd,
- dostarczenie informacji, gdzie można szukać pomocy zarówno psychologicznej, medycznej, terapeutycznej jak i prawnej.

Zajęcia realizowane były w okresie: luty- listopad.

W zajęciach brali udział uczniowie klas VI szkół podstawowych; klas gimnazjalnych oraz klas I- II szkół ponadgimnazjalnych.

Łączna ilość uczniów objętych programem: 1574.

g) program wczesnej profilaktyki dla dzieci „**Dobre i złe emocje**”.

Efekty osiągnięte w ramach zajęć:

- uświadomienie istnienia różnych stanów emocjonalnych,
- nauczenie się rozpoznawania różnych stanów emocjonalnych u siebie oraz u innych ludzi,

- nauczenie się nazywania tych stanów emocjonalnych,
- zdobycie umiejętności niewerbalnego przekazywania uczuć i emocji (tzw. „mowa ciała”),
- stałe kształtowanie zachowań altruistycznych, empatycznych, poszanowania uczuć innych ludzi

Zajęcia realizowane były w okresie: październik- grudzień.

W zajęciach brali udział uczniowie klas II- III szkół podstawowych.

Łączna ilość uczniów objętych programem: 897.

h) Program socjoterapeutyczny: „**Kompas**”

Efekty osiągnięte w ramach zajęć:

- poszerzenie wiedzy nt. uzależnienia od alkoholu i narkotyków,
- uświadomienie szkód zdrowotnych, psychicznych, społecznych związanych z podejmowanie zachowań ryzykownych,
- wzmocnienie postaw asertywnych,
- nabycie umiejętności odmawiania w sposób stanowczy i łagodny,
- podniesienie poziomu pozytywnej oceny.

Zajęcia realizowane były w okresie: kwiecień- październik.

W zajęciach brały udział dzieci ze świetlic socjoterapeutycznych.

Łączna ilość uczniów objętych programem: 190.

i) zajęcia warsztatowe z zakresu profilaktyki uzależnień: „**Dopalacze-legalne narkotyki**”.

Efekty osiągnięte w ramach zajęć:

- zdobycie informacji nt. szkód jakie wyrządzają dopalacze,
- zdobycie informacji czym na prawdę są dopalacze,
- wzbudzenie refleksji, że nie wszystko co jest legalne jest zdrowe,

- dostarczenie informacji, gdzie można szukać pomocy psychologicznej, medycznej, terapeutycznej i prawnej.

Zajęcia realizowane były w okresie: październik- grudzień.

W zajęciach brały udział dzieci ze świetlic socjoterapeutycznych oraz z klas II- III gimnazjów.

Łączna ilość uczniów objętych programem: 671.

j) krótkoterminowy program psychoedukacyjny dla dzieci dotkniętych przemocą i alkoholizmem.

Efekty osiągnięte podczas zajęć:

- podniesienie samooceny uczestników zajęć,
- wzmocnienie postaw empatycznych,
- nabycie umiejętności rozpoznawania świata własnych uczuć i stanów emocjonalnych,
- nabycie i doskonalenie umiejętności asertywnych,
- poszerzenie wiadomości nt. istoty uzależnienia,
- nabycie znajomości mechanizmu uzależnienia i umiejętności rozpoznawania sygnałów ostrzegawczych,
- poprawienie własnego funkcjonowania w relacjach interpersonalnych.

Zajęcia realizowane były w okresie: listopad- grudzień.

W zajęciach brały udział dzieci przebywające w Wielofunkcyjnej Placówce Opiekuńczo- Wychowawczej w Pile.

Łączna ilość dzieci objętych programem: 11.

Powyższe efekty realizowanych zajęć oceniane są na podstawie informacji uzyskanych od pedagogów, wychowawców i nauczycieli oraz od samych uczniów. Informacje te dotyczą pozytywnych zmian w zachowaniu dzieci,

tj. sprzyjają eliminowaniu zaburzeń w procesie socjalizacji. U dzieci wzrasta również świadomość licznych zagrożeń związanych z zachowaniem niepożądanym i ryzykownym takim jak picie alkoholu, zażywanie substancji psychoaktywnych, dokonywanie czynów zabronionych przez prawo itp. Dzięki zajęciom u wielu dzieci wzrasta poziom samooceny, dzieci nabywają umiejętności nawiązywania właściwych kontaktów interpersonalnych.

W trakcie zajęć dzieci deklarują chęć uczestnictwa w podobnych formach, oceniają zajęcia wysoko, widzą i rozumieją konieczność kontynuacji programów profilaktycznych.

3. Sfinansowanie nagród dla uczestników XIII Miejskiego Turnieju Wiedzy Prewencyjnej dla Uczniów Szkół Podstawowych i IX Miejskiego Turnieju dla Uczniów Gimnazjów organizowanego przez Urząd Miasta Piły- Wydział Oświaty.

Turniej odbył się w maju.

4. Koncert zespołów rockowych „Bawimy się bez alkoholu”.

Osiągnięte efekty: wypromowanie zdrowego stylu życia bez alkoholu, narkotyków i dopalaczy.

Koncert odbył się w kwietniu w klubie „Eden”. Wystąpiły zespoły młodzieżowe, takiej jak Pampeluna, Borsux Bros, The Kleszcz, Soraga, Zgon, Ancient Forrest.

W koncercie wzięło udział 400 uczniów szkół średnich.

5. Turniej Gier i Zabaw Sportowych Świetlic socjoterapeutycznych.

Osiągnięte efekty: promowanie zdrowego stylu życia oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

Turniej zorganizowano we wrześniu 2010r.

Łączna ilość dzieci biorących udział w Turnieju- 275.

6. Współorganizowanie i dofinansowanie imprez kulturalnych, profilaktycznych, uroczystości świątecznych wspólnie z:

- Pilskim Centrum Pomocy Bliźniemu „MONAR- MARKOT” w Pile (zakup żywności w ramach organizacji śniadania wielkanocnego, spotkania wigilijnego; sfinansowanie posiłku dla uczestników 3- dniowej wycieczki do Wrocławia, Krakowa, Częstochowy)- dla 323 osób
- ZHP Komendą Hufca w Pile (sfinansowanie zakupu napoi i słodyczy w ramach 2 rodzinnych spotkań integracyjnych)- dla 93 osób
- Pilskim Stowarzyszeniem Klubem Abstynenta „KOTWICA” (zakup żywności w ramach organizacji śniadania wielkanocnego, spotkania wigilijnego; sfinansowanie pobytu członków klubu i ich rodzin na 3- dniowych zajęciach terapeutycznych w Górcie Klasztornej; zakup napojów i żywności w ramach pikniku rodzinnego z okazji Dnia Dziecka; sfinansowanie obiadów dla uczestników Zlotu Rodzin Abstynenckich w Czarnym Borze)- dla 204 osób
- Zespołem Szkół nr 3 w Pile (zorganizowanie Dnia Dziecka dla uczniów z rodzin dysfunkcyjnych)- dla 50 osób
- Centrum Charytatywno- Opiekuńczym „CARITAS” w Pile (zakup żywności, paczek dla dzieci w ramach organizacji śniadania wielkanocnego, spotkania wigilijnego)- dla 120 osób
- świetlicą środowiskową „Wspomożycielka” funkcjonującą przy parafii p.w. NMP Wspomożenia Wiernych (zakup żywności w ramach spotkania wigilijnego i wielkanocnego; sfinansowanie seansu w kinie, zakup materiałów szkolnych i edukacyjnych)- dla 20 dzieci

- Zarządem Osiedla Motylewo (zakup słodczy w ramach „spotkania mikołajkowego” w którym wzięły dzieci z rodzin dysfunkcyjnych)- dla 40 osób

Łączna ilość osób biorących w ww. formach- 850.

7. Kolonie letnie dla dzieci ze środowisk zagrożonych i dotkniętych problemem uzależnień.

Miejsce: Stanica ZHP Próchnówko.

Na kolonie kierowane są dzieci uczęszczające do świetlic socjoterapeutycznych. Decyzję o kierowaniu podejmuje OPiRPA wspólnie z ZHP i wychowawcami świetlic.

Ilość dzieci biorących udział w koloniach- 59.

8. Zorganizowanie świątecznych spotkań wigilijnych i wielkanocnych dla dzieci uczęszczających do świetlic socjoterapeutycznych funkcjonujących przy szkołach podstawowych, gimnazjach, zespołach szkół, Caritas, DPS, mieszkańców, pacjentów „Monar- Markot” oraz dla Kuratorskiego Ośrodka Pracy z Młodzieżą, świetlicy środowiskowej „Wspomożycielka” funkcjonującej przy parafii p.w. NMP Wspomożenia Wiernych, dla harcerzy z Komendy Hufca ZHP w Pile

Ilość osób uczestniczących w powyższych formach- 793.

9. Działania Zespołu ds. Leczenia Odwykowego Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Do Komisji wpłynęło 205 wniosków o leczenie odwykowe, w tym:

- od rodzin- 121 wniosków
- od KPP w Pile- 47 wniosków
- z Prokuratury Rejonowej- 12 wniosków

- z MOPS- 18 wniosków
- od kuratorów sądowych- 7 wniosków

Poszczególne wnioski wymagały wielokrotnego rozpoznawania na kolejnych posiedzeniach Komisji. W konsekwencji podczas 72 posiedzeń Komisja rozpatrzyła 532 sprawy (rozmowy motywacyjne do leczenia, rozmowy edukacyjne, mediacyjne z członkami rodzin, konsultacje z biegłymi, pedagogami szkolnymi, funkcjonariuszami policji, pracownikami socjalnymi MOPS, kuratorami sądowymi, prawnikiem itp.).

Do biegłych sądowych Komisja skierowała 58 wniosków w celu przeprowadzenia badań psychologicznych i psychiatrycznych oraz sporządzenia pisemnych opinii w przedmiocie ustalenia uzależnienia od alkoholu oraz wskazań do leczenia alkoholowego, w tym:

- 19 wniosków z KPP w Piłę
- 9 wniosków z Prokuratury Rejonowej
- 17 wniosków do rodzin
- 10 wniosków z MOPS
- 3 wnioski od kuratorów sądowych

Biegli wydali opinie w 42 przypadkach na leczenie w systemie lecznictwa otwartego i 15 opinii o leczenie w systemie stacjonarnym, w jednym przypadku biegli nie stwierdzili uzależnienia od alkoholu.

W przypadku 148 wniosków Komisja podjęła decyzje o skierowaniu na dobrowolne leczenie odwykowe w placówkach służby zdrowia na terenie Piły.

10. Dział Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Łącznie do Działu Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi przyjęto **2171** nietrzeźwych pacjentów, w tym:

- mężczyzn- 2025

- kobiet- 125
- nieletnich chłopców- 20
- nieletnich dziewczynek- 1

W przypadku nieletnich 5 zostało odebranych bezpośrednio przez rodziców, natomiast 16 zostało przekazanych do dyspozycji policji celem wyjaśnienia okoliczności zatrzymania i przekazania ich rodzinom (12 nieletnich) oraz placówkom wychowawczym i resocjalizacyjnym, których byli wychowankami (4 nieletnich).

Po raz pierwszy w OPiRPA przebywało 726 pacjentów, drugi pobyt był dla 355 pacjentów, natomiast 1090 pacjentów przebywało w OPiRPA 3 i więcej razy.

Wiek pacjentów umieszczonych w OPiRPA przedstawiał się następująco:

- do 18 lat- 35 osób
- 19- 24 lata- 242 osoby
- 25- 29 lat- 197 osób
- 30- 49 lat- 982 osób
- 50 i więcej lat- 715 osób

Niepracujących i przyjętych do OPiRPA było 1391 osób, natomiast 297 osób pracowało fizycznie, 68 prowadziło własną działalność gospodarczą, 26 reprezentowało inne zawody, 337 to emeryci natomiast 52- studenci.

11. Konsultacje pedagogiczne, porady prawne udzielane osobom z rodzin wymagających wsparcia:

Konsultacje pedagogiczne dotyczyły głównie następujących problemów:

- zaburzeń zachowania w środowisku szkolnym i rówieśniczym
- dokonywania przestępstw i czynów zabronionych
- picia alkoholu i zażywania substancji psychoaktywnych
- zachowań przemocowych i agresywnych
- ucieczek z domu

- konfliktów z rodzicami, opiekunami prawnymi
- niewłaściwych relacji interpersonalnych

Porad prawnych udzielano w szczególności w zakresie:

- ograniczenia, pozbawienia, przywrócenia władzy rodzicielskiej
- wszczęcia postępowań przeciwko sprawcom przemocy w rodzinie
- spraw majątkowych i alimentacyjnych
- ustalania rodzin zastępczych i opiekunów prawnych
- spraw rozwodowych, separacji małżeńskiej itp.

Łączna ilość osób objętych pomocą: 278.

12. Terapia indywidualna dla ofiar przemocy (prowadzona przez psychoterapeutę).

Osiągnięte efekty:

- poszerzenie świadomości siebie,
- uświadomienie i korzystanie z własnych zasobów,
- podniesienie samooceny i własnej wartości,
- zdobycie umiejętności stawiania granic w kontaktach interpersonalnych,
- podniesienie jakości życia.

Łączna ilość sesji terapeutycznych- 152, w których wzięło udział 40 osób.

13. Terapia indywidualna dla osób współzależnionych (prowadzona przez psychoterapeutę).

Osiągnięte efekty:

- poszerzenie świadomości własnych ograniczeń,
- poszerzenie świadomości współzależnienia,
- wzrost poczucia własnej wartości,
- umiejętność radzenia sobie z szantażem emocjonalnym,
- wzrost poczucia odrębności i własnego „ja”.

Łączna ilość sesji terapeutycznych- 159, w których wzięło udział 47 osób.

14. Porady psychologiczno- terapeutyczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

Łączna ilość osób objętych pomocą: 271.

15. Zakup i rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych, informacyjnych (ulotki, publikacje, książeczki, filmy dvd) w środowiskach szkolnych.

Koszt- 6600 zł.

Materiały rozprowadzono głównie w środowiskach szkolnych oraz placówkach, instytucjach i stowarzyszeniach zajmujących się szeroko rozumianą pomocą osobom dotkniętym problemem uzależnień i współuzależnień od alkoholu, narkotyków, przemocą domową (policja, sąd, MOPS, MONAR- MARKOT, CARITAS, Klub KOTWICA oraz świetlice socjoterapeutyczne i środowiskowe).

16. Dotacja z budżetu na finansowanie zadań powierzonych do realizacji organizacjom pozarządowym i stowarzyszeniom.

- *prowadzenie świetlicy terapeutycznej przez Centrum Charytatywno-Opiekuńcze „Caritas” w Pile.*

W ramach funkcjonowania świetlicy opieką objęto 20 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

- *działalność samopomocowa na rzecz trzeźwych alkoholików i ich rodzin- klub abstynencki- zadanie realizowane przez Pilskie Stowarzyszenie Klubu Abstynentów „Kotwica”.*

Główne działania zrealizowane w ramach w/w zadania to terapia dla uzależnionych i współuzależnionych; spotkania terapeutyczne rodzin abstynenckich; grupa wsparcia; organizacja imprez rekreacyjnych i świątecznych dla 55 osób.

- *udzielenie schronienia, prowadzenie terapii uzależnień oraz poradnictwa dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych jako przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu- zadanie realizowane przez Pilskie Centrum Pomocy Bliźniemu „Monar- Markot”.*

Pomocą objęto ludzi bezdomnych i uzależnionych- średnio 26 osób miesięcznie. W czasie trwania zadania przeprowadzono 140 terapii grupowych i 92 terapii indywidualnych.

Powyższe zadania realizowane były w okresie: luty- grudzień.

17. Spotkanie edukacyjne dla rodziców uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół średnich: *„Skutki uzależnienia od substancji psychoaktywnych z uwzględnieniem odpowiedzialności prawnej nieletnich”.*

Efekty osiągnięte w ramach spotkań:

- podniesienie poziomu wiedzy nt. psychologicznych i społecznych skutków zażywania substancji psychoaktywnych,
- uświadomienie odpowiedzialności prawnej nieletnich w świetle obowiązującego prawa.

Termin realizacji: marzec- listopad.

W spotkaniach wzięło udział 265 rodziców.

18. Programy psychoedukacyjne dla osób uzależnionych i współuzależnionych od środków psychoaktywnych.

Osiągnięty efekt: zdobycie i doskonalenie umiejętności społecznych.

Termin realizacji: styczeń- grudzień.

W programie udział wzięło 136 osób uzależnionych lub współuzależnionych od alkoholu lub narkotyków.

19. Zajęcia warsztatowe, spotkania edukacyjne, konferencje dla grup zawodowych takich jak: nauczyciele, pracownicy socjalni, pedagodzy, kuratorzy sądowi, straż miejska, terapeuci itp.:

- a) zajęcia warsztatowe **„Molestowanie- gwałt na miłości. Jak rozpoznawać i pomagać ofiarom przemocy seksualnej”.**

Efekty osiągnięte w ramach warsztatów:

- poszerzanie wiedzy nt. przemocy seksualnej oraz skutecznego przeciwdziałania przemocy i pomoc jej ofiarom,
- nabycie umiejętności pierwszego kontaktu z ofiarą przemocy.

Termin realizacji: maj

W warsztatach wzięło 25 pracowników MOPS.

- b) zajęcia warsztatowe **„Autyzm i Zespół Aspergera- problemy edukacyjne i wychowawcze”.**

Efekty osiągnięte w ramach warsztatów:

- poszerzenie wiedzy nt. autyzmu i Zespołu Aspergera,
- uświadomienie związku między problemami wychowawczymi występującymi w powyższych dysfunkcjach a zagrożeniami uzależnień

Termin realizacji: październik

W warsztatach wzięło udział 46 nauczycieli.

- c) zajęcia warsztatowe **„Uczeń z ADHD”**

Efekty osiągnięte w ramach warsztatów:

- poszerzenie wiedzy zespołu nadpobudliwości psychoruchowej,
- podniesienie umiejętności pracy i młodzieżą z zespołami hiperkinetycznymi,

Termin realizacji: październik.

W warsztatach wzięło udział 42 nauczycieli.

- d) zajęcia warsztatowe „**Konflikty z prawem osób z Zespołem Aspergera-zapobieganie, pomoc**”.

Efekty osiągnięte w ramach warsztatów:

- poszerzenie wiedzy nt. konfliktów z prawem jakie popełniają osoby z Zespołem Aspergera,
- podniesienie umiejętności pomocy osobom z Zespołem Aspergera w sytuacji konfliktu z prawem,
- nabycie wiedzy jak należy zapobiegać popełnianiu wykroczeń przez osoby z Zespołem Aspergera.

Termin realizacji: październik.

W warsztatach udział wzięło 23 przedstawicieli grup zawodowych.

- e) zajęcia warsztatowe „**Pomoc psychologiczna dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym**”.

Efekty osiągnięte w ramach warsztatów:

- nabycie umiejętności pracy z dzieckiem z rodziny alkoholowej,
- zapoznanie się z lokalnym systemem pomocy dziecku z rodziny dysfunkcyjnej.

Termin realizacji: luty.

W warsztatach udział wzięło 23 przedstawicieli grup zawodowych.

- f) zajęcia warsztatowe „**Procedury postępowania w sytuacji wystąpienia przemocy w rodzinie. Patomechanizmy zachowań przemocowych**”.

Efekty osiągnięte w ramach warsztatów:

- nabycie umiejętności pracy z ofiarami i sprawcami przemocy,
- poszerzenie wiedzy nt. zadań poszczególnych służb i instytucji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Termin realizacji: marzec.

W warsztatach udział wzięło 28 funkcjonariuszy policji.

- g) zajęcia warsztatowe „**Praca z klientem trudnym**”.

Efekty osiągnięte w ramach warsztatów:

- poszerzenie wiedzy w zakresie zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych nadużywaniem alkoholu,
- podniesienie umiejętności w pracy z klientem trudnym.

Termin realizacji: lipiec, październik.

W warsztatach udział wzięło 91 przedstawicieli grup zawodowych.

- h) zajęcia warsztatowe „**Jak pracować z dziećmi z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym**”.

Efekty osiągnięte w ramach warsztatów:

- pogłębienie wiedzy nt. sytuacji psychologicznej i społecznej dziecka,
- zapoznanie się z metodami i technikami wychowania psychokorekcyjnego.

Termin realizacji: lipiec.

W warsztatach udział wzięło 23 przedstawicieli grup zawodowych.

- i) zajęcia warsztatowe „**Doskonalenie umiejętności wychowawczych z elementami treningu interpersonalnego**”.

Efekty osiągnięte w ramach warsztatów:

- zapoznanie się metodami rozwiązywania sytuacji konfliktowych,
- podniesienie umiejętności w zakresie diagnozowania problemów wychowawczych w oparciu o metodę Gordona

Termin realizacji: wrzesień- październik.

W warsztatach udział wzięło 26 przedstawicieli grup zawodowych.

- j) zajęcia warsztatowe **„Specyfika pracy z rodziną dysfunkcyjną z uwzględnieniem problemów uzależnienia dzieci i młodzieży oraz współuzależnienia rodziców”**.

Efekty osiągnięte w ramach warsztatów:

- poszerzenie wiedzy nt. uwarunkowania zaburzonych zachowań dzieci i młodzieży a także uruchamiania niekonstruktywnych „mechanizmów obronnych (uzależnienia i współuzależnienia),
- zdobycie informacji nt. specjalistycznego wsparcia rodzin dysfunkcyjnych i możliwe formy pomocy.

Termin realizacji: wrzesień.

W warsztatach udział wzięło 47 przedstawicieli grup zawodowych.

- k) zajęcia warsztatowe **„Praca z klientem trudnym- klientem pomocy społecznej”**.

Efekty osiągnięte w ramach warsztatów:

- zdobycie wiedzy i umiejętności w zakresie wspierania osób wywodzących się ze środowisk dysfunkcyjnych, dotkniętych problemem uzależnień.

Termin realizacji: wrzesień.

W warsztatach wzięło 18 pracowników MOPS.

l) zajęcia warsztatowe „**Praca z dzieckiem z FAS**”.Efekty osiągnięte w ramach warsztatów:

- zdobycie wiedzy nt. FAS,

Termin realizacji: marzec- grudzień.

W warsztatach wzięło udział 134 przedstawicieli grup zawodowych.

m) zajęcia warsztatowe „**Wypalenie zawodowe a uzależnienia**”.Efekty osiągnięte w ramach warsztatów:

- nabycie umiejętności rozpoznawania źródeł i objawów wypalenia zawodowego,
- zapoznanie się z konstruktywnymi metodami radzenia sobie ze stresem.

Termin realizacji: listopad.

W warsztatach wzięło udział 19 przedstawicieli grup zawodowych.

n) Zajęcia warsztatowe „**Elementy pedagogiki zabawy i socjoterapii w pracy opiekuńczo- wychowawczej**”.Efekty osiągnięte w ramach warsztatów:

- poznanie metod oddziałujących na sferę emocjonalną dziecka, sprzyjających ujawnieniu pozytywnych uczuć wzmacniających poczucie akceptacji i bezpieczeństwa, wspomagających samodzielną aktywność podopiecznego

Termin realizacji: listopad.

W warsztatach wzięło udział 26 przedstawicieli grup zawodowych.

- o) zajęcia edukacyjne **„Medyczny, psychologiczny i społeczny aspekt nadużywania substancji psychoaktywnych”**.

Efekty osiągnięte w ramach zajęć:

- poszerzenie wiedzy w zakresie rodzajów substancji psychoaktywnych i ich wpływu na psychikę człowieka,
- zdobycie wiedzy nt. przepisów prawa na rzecz przeciwdziałania narkomanii,

Termin realizacji: kwiecień.

W zajęciach wzięło udział 121 przedstawicieli grup zawodowych.

- p) konferencja **„Dziecko w obliczu prawa , czyli podmiotowość dziecka w decyzjach rodziców oraz przedstawicieli instytucji pomocy, wsparcia i interwencji”**.

Efekty osiągnięte:

- poszerzenie wiedzy nt. standardów prawa polskiego i międzynarodowego dotyczącego dziecka i rodziny,
- zdobycie informacji w zakresie zintegrowanego systemu pomocy, wsparcia i interwencji.

Termin realizacji: kwiecień.

W konferencji udział wzięło 55 przedstawicieli grup zawodowych.

- q) konferencja **„Interwencja na rzecz dziecka i rodziny czyli kiedy pomagać a kiedy interweniować”**.

Efekty osiągnięte:

- poszerzenie wiedzy w zakresie podstaw prawnych, zasad pomocy i interwencji,
- zdobycie wiedzy nt. systemu dyscyplinarnego w wychowaniu.

Termin realizacji: czerwiec.

W konferencji udział wzięło 60 przedstawicieli grup zawodowych.

- r) konferencja **„Integracja polityki społecznej wobec dziecka i rodziny na poziomie lokalnym- w kontekście nowych regulacji prawnych”**.

Efekty osiągnięte:

- zapoznanie się z modelem polityki społecznej wobec rodziny w kontekście znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Termin realizacji: listopad.

W konferencji udział wzięło 43 przedstawicieli grup zawodowych.

Przedstawiciele poszczególnych grup zawodowych zapraszani byli przez OPIRPA do udziału w zajęciach warsztatowych, spotkaniach edukacyjnych, konferencjach. Formy szkoleń, które zostały ujęte w raporcie cieszyły się zainteresowaniem adresatów i spełniały ich oczekiwania co do zakresu tematycznego. Udział w zajęciach podnosił poziom wiadomości i umiejętności uczestników w zakresie pracy na rzecz środowisk dotkniętych problemem uzależnień, przemocą domową i wykluczeniem społecznym.

Współpraca OPIRPA ze szkołami oraz innymi instytucjami wymienionymi w raporcie była dobra, opierała się na wymianie doświadczeń, wzajemnym wspieraniu się w rozwiązywaniu problemów społecznych, a także wspólnym ustalaniu kierunków działań.

- s) konferencja **„Przeciwdziałanie sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim w świetle obowiązującego prawa”**.

Efekty osiągnięte:

- zdobycie wiedzy w zakresie nowych regulacji prawnych w związku z nowelizacją ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz o swobodzie działalności gospodarczej w zakresie handlu napojami alkoholowymi,
- zapoznanie się z zasadami radzenia sobie z presją klientów nieletnich, którzy próbują zakupić napoje alkoholowe wbrew obowiązującym przepisom i narażają sprzedawców na dotkliwe konsekwencje prawne.

Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie doboru tematycznego i merytorycznego szkoleń, warsztatów, spotkań edukacyjnych i konferencji na rzecz dzieci i osób dorosłych kierował się wieloletnim doświadczeniem i rozeznaniem lokalnych potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, edukacyjnych i terapeutycznych.

Wyniki badań przeprowadzonych przez PENTOR REASERCH INTERNATIONAL w 2008r. w zakresie rozpowszechniania zjawiska używania substancji psychoaktywnych przez pilską młodzież szkolną, w dużym stopniu wpłynęły na sformułowanie zadań i celów realizowanych w 2010r. w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

